

Villaksen på kommunekartet

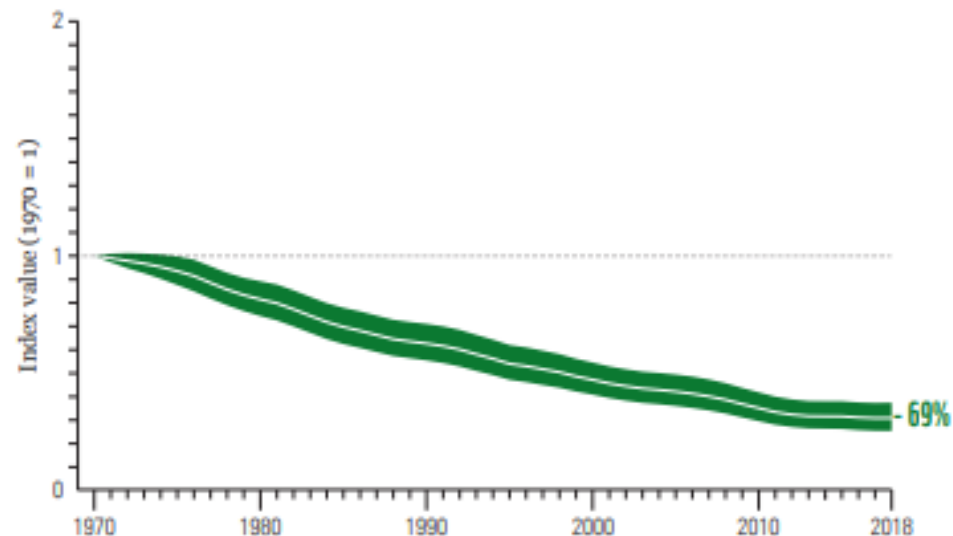
Christian Hagstrøm og Eiliv Erdal
Fagseminar Flesland
25.10.2023

NORSKE
LAKSEELVER

Hvorfor er arealplanlegging viktig?

- Globalt er bestander av virveldyr **redusert med 69%** siden 1970
- Ferskvannsortene med størst nedgang: **83%**
- **75 %** av jordas tørre overflate er preget av menneskelig aktivitet
- **Ødeleggelse og tap av leveområder er den viktigste årsaken til naturtapet**

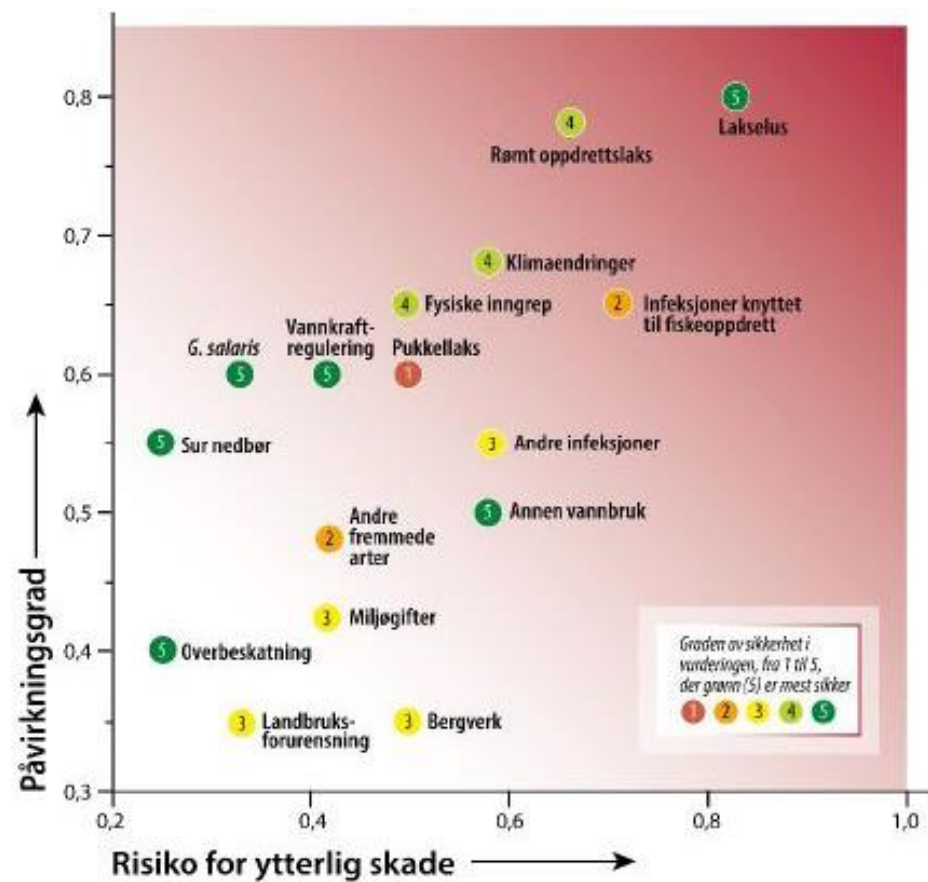

WWF (2022) Living Planet Report 2022 – Building a naturepositive society.

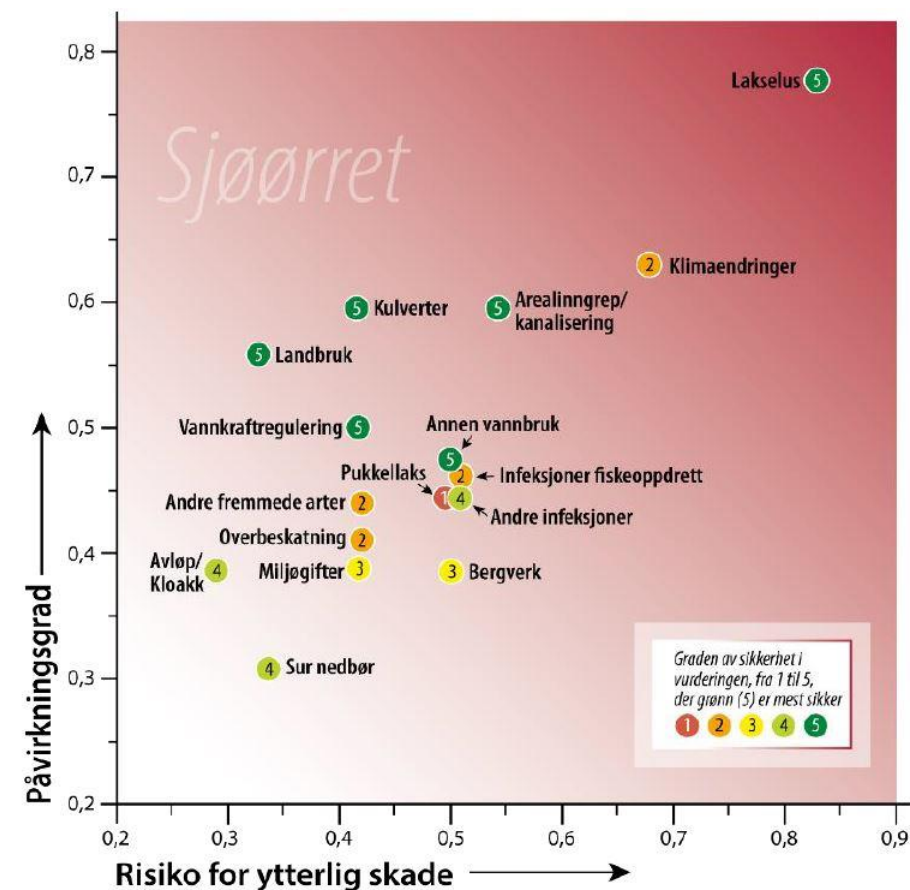
Kommunens beslutninger påvirker naturen

- **90%** av artene som er oppført på **rødlista** er truet på grunn av **arealendringer**
- **Arealplanlegging** skjer i de aller fleste tilfeller ute i **kommunene** – hver for seg..
- Det som skjer på land påvirker også det som skjer i vann
- Flere av **truslene** mot **villaksen** kan relateres til **arealendringer og inngrep** både i vann og på land

Trusselbildet

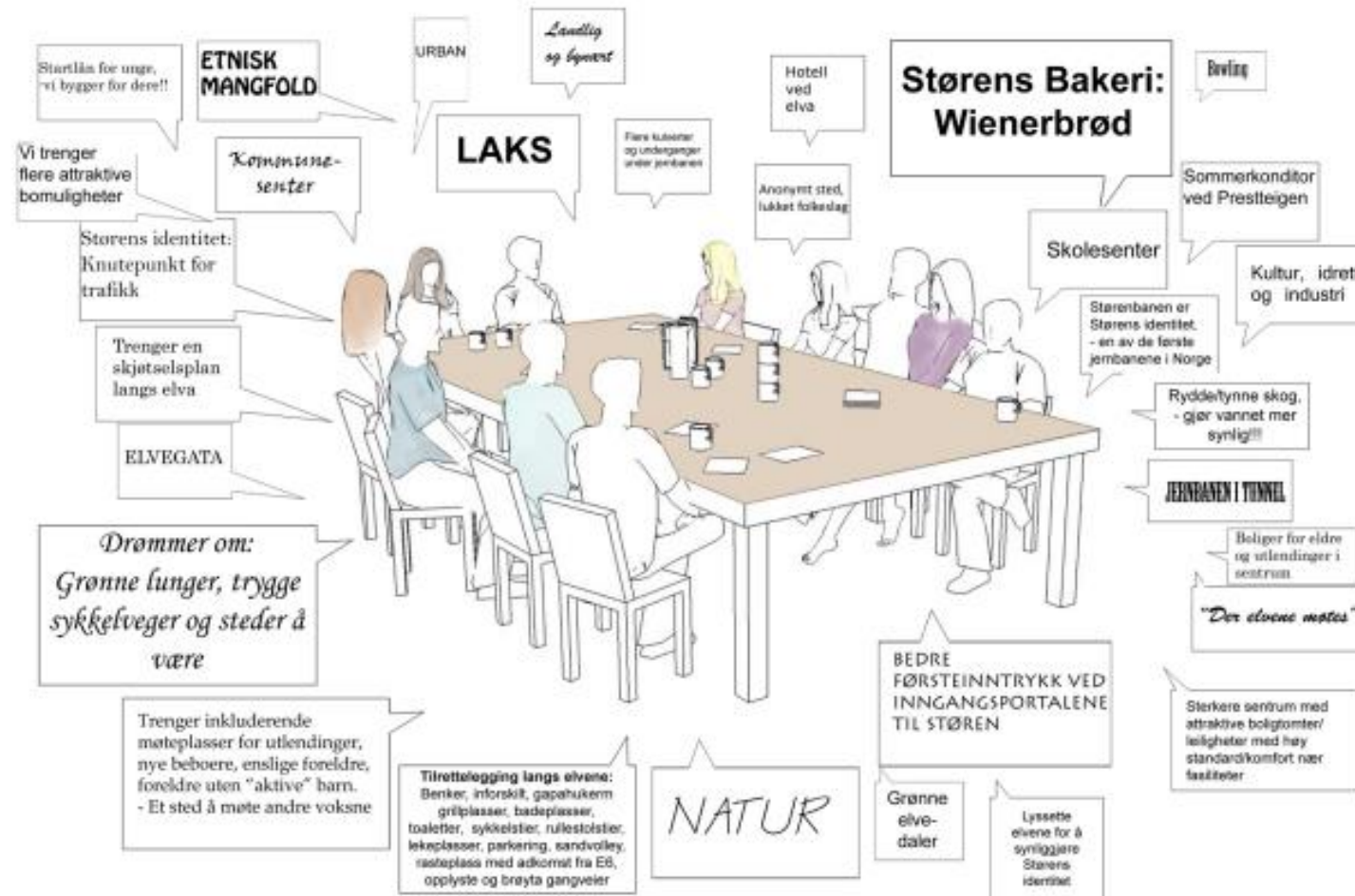

Kilde. VRL-rapport 18

Kilde. VRL temarapport 12

Planlegging av fremtidens arealbruk

Åpne møter og verksted for dialog | IIL: Multiconsult

Fremtidens utfordringer

- Klimaendringer
- Overvannshåndtering
- Flom
 - Gi elvene plass
 - Restaurering

Fortvilelse etter ekstremværets herjinger: – Hva skal skje med oss?

Nesbyen kommune varsler mulig byggeforbud på flomutsatte tomter. Så langt er 149 huseiere berørt av forslaget.

Frida Synnøve Høyås
Journalist

Vi rapporterer fra Nesbyen

Publisert i dag kl. 08:52
Oppdatert for 29 minutter siden

Natur mot andre samfunnsinteresser

Gaula – varig vernet

- **«Meget verdifullt verneobjekt for ferskvannsbiologien.»**
- Stortingets vedtak om Verneplan I hvilte på fire hovedforutsetninger, der den fjerde lyder: **«Andre inngrep i de sikrede områder som kan redusere deres verdi for naturvern- og friluftsmål og vitenskap må søkes unngått».**
- Stortingets behandling av verneplanene for vassdrag, bl.a. i Innst.S. nr. 10 (1980-81) som sier: **«Komiteen vil understreke at skal verneplanens intensjoner oppnås, er det imidlertid viktig at det ikke foretas andre tiltak som kan gripe inn i de vernede vassdrag og som reduserer områdenes verneverdi.»** Videre står det: **«For å oppnå målene, må det særlig legges vekt på å gi grunnlag for å blant annet å (...) unngå inngrep som reduserer verdien for landskapsbilde, naturvern, friluftsliv, vilt, fisk, kulturminner og kulturmiljø, og sikre referanseverdien i de mest urørte vassdragene (...).»**

Orkla 1958 og 2022

Steinkjervassdraget 1958 og 2022

Stjørdalsvassdraget 1958 og 2022

Jølstra 1958 og 2020

Endring skjer over tid

- Vær bevisst på
«endringsblindhet»
- **Naturens referansetilstand**
endres fra en generasjon til
den neste
- **Utfordring** for både
miljøpolitikk forvaltning

NL-Samarbeid i Sunnfjord

Nausta

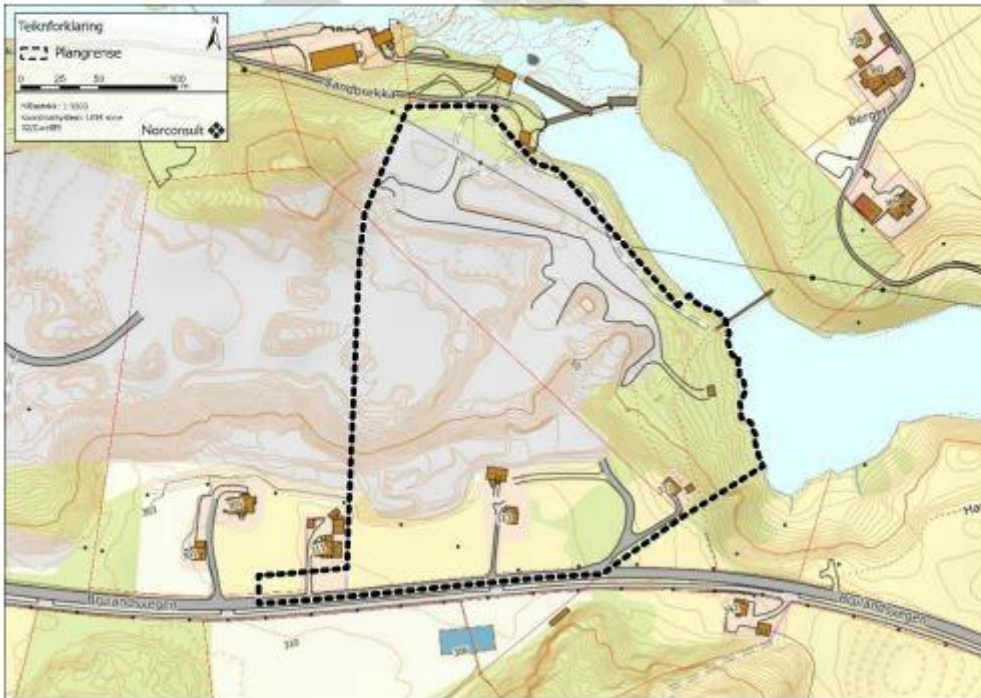
- Kommunedelplan RV 5
Erdal – Naustdal
- Kryssing av et **nasjonalt
laksevassdrag**
- Restaurering

Bruland Øst (2023)

Planområdet og tiltak planen skal legge til rette for

Formålet med planarbeidet er regulering av Gbnr. 60/44 og del av gbnr. 60/23. Arealene er planlagt slik regulert at det vert lagt rammer for deponering av steinmassar frå bygging av E39 Storehaugen-Førde og seinare utbygging av næringsområde med plass til Firda Billag sine arealkrevjande verksemd.

Det ligg ikkje føre planar om etablering av funksjonar innanfor området som skapar utfordringar i høve avfall, forureining eller risiko for alvorlege ulykker og/eller katastrofar.

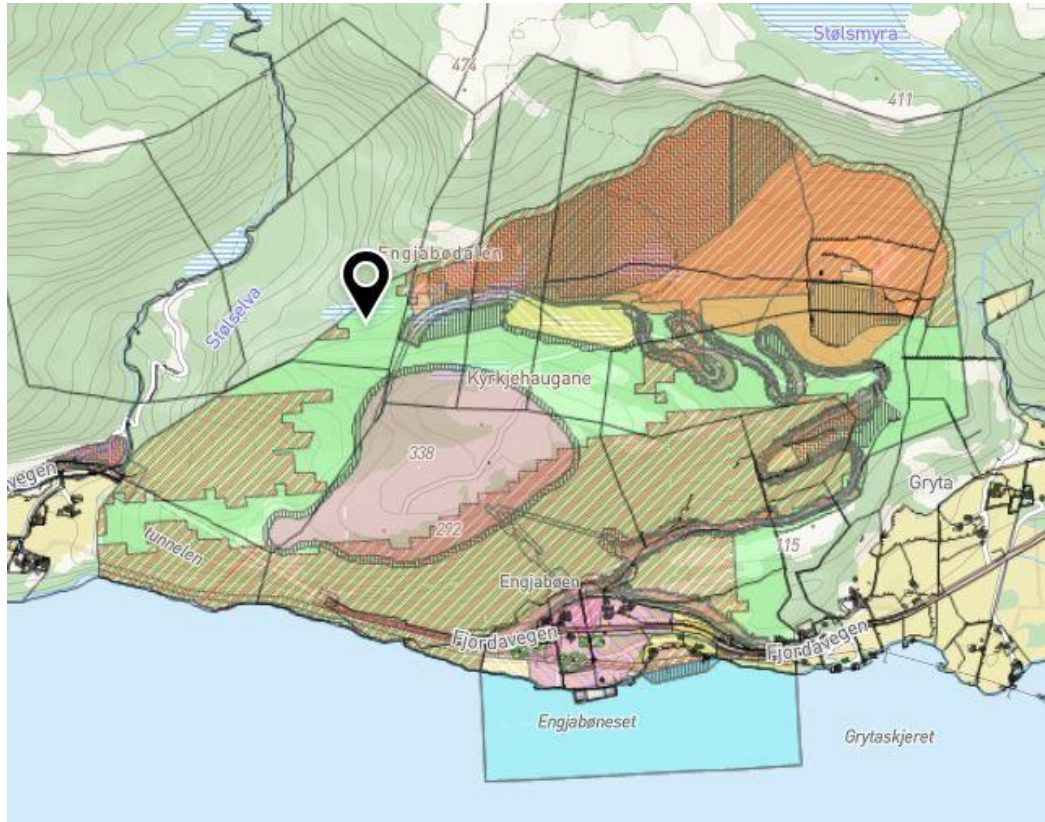
Jølstra er lakse og sjørauførande opp til Brulandsfossen, men er ikkje direkte nabo til planområdet. Endring frå masseuttak til næringsområde vil ikkje påverke Jølstra som lakse og sjørauførande elv.

kan få vesentlege verknader, samt at utgreiingane vert basert på tilgjengeleg informasjon. Gjennomgangen i dette notatet, syner at fokus bør rettast mot tema naturmangfald, nærmare bestemt raudlista art Sandsvale (sårbar) som er registrert i området.

Ikkje aktuelt

g) Vesentlig forurensning eller klimagassutslipp

Engerbø

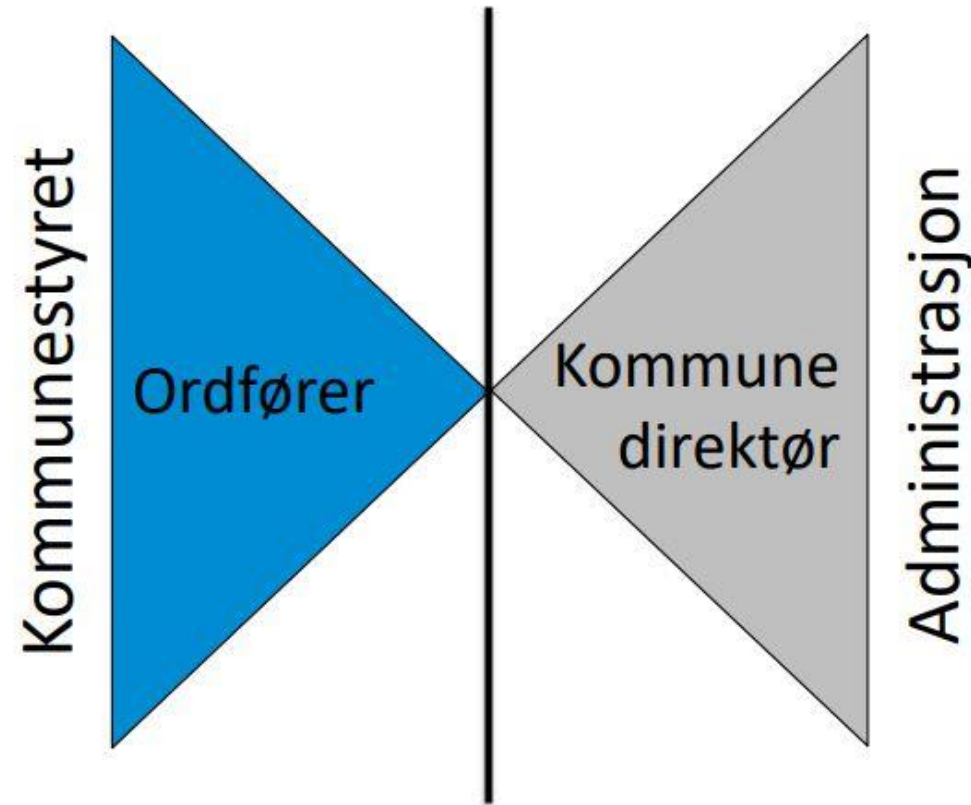
Naturvernforbundet saksøker staten – føler seg sikker på seier

Mandag starter det som blir omtalt som Fjordsøksmålet i Oslo tingrett. Naturvernere har saksøkt staten for å stoppe deponering av gruveslam i Førdefjorden.

Foto: NTB

Villaksvennlig arealpolitikk

Hva kan du gjøre?

- Følg med på **kunngjøringer**
- Gi gode **innspill** – **lokalkunnskap!**
- **Delta** på åpne møter/folkemøter
- Kommunene må tørre å sette **miljøkrav**
- Snakk med **politikerne**
- **Alle kan medvirke!**